

Regelgeving hulpmiddelen en aanpassingen voor mensen met een beperking

---

Hebt u in uw **leefsituatie** een aantal hulpmiddelen nodig, zoals bijvoorbeeld een eetapparaat of een boodschappenwagen? Hebt u behoefte aan aangepast meubilair, bredere deuropeningen of een aangepaste wagen? Zou u de bijstand van een tolk voor doven en slechthorenden kunnen gebruiken, of hebt u nood aan een brailleleesregel of een spraaksynthesizer ?

U kunt bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) terecht voor financiële tegemoetkomingen voor dergelijke hulpmiddelen, aanpassingen of bijstand.

Een belangrijk principe voor de tegemoetkomingen is dat van de **meerkost**. Het VAPH komt immers enkel tussen in de bijkomende uitgaven ten aanzien van de kosten die een persoon zonder handicap in gelijkaardige omstandigheden heeft.

Voor info over de hulpmiddelen en aanpassingen in de **werksituatie** moet u bij de VDAB zijn.

Welke hulpmiddelen?

Alle soorten hulpmiddelen en aanpassingen waarvoor u bij het VAPH een tegemoetkoming kunt krijgen, zijn samengebracht in de zogeheten referentielijst. Deze lijst biedt een overzicht van de hulpmiddelen en aanpassingen waarvoor u een tegemoetkoming kunt krijgen. Per hulpmiddel of aanpassing staat aangegeven hoe groot het maximumbedrag van de tegemoetkoming is. Dat maximumbedrag heet het **refertebedrag**.. Hebt u door uw specifieke of uitzonderlijke zorgbehoefte een hulpmiddel of aanpassing uit de referentielijst nodig met een veel hogere kostprijs dan het refertebedrag, dan kan het VAPH dit hulpmiddel of die aanpassing eventueel toch terugbetalen. U moet hiervoor een aanvraag doen bij de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC) en de noodzaak van het duurder hulpmiddel of de aanpassing goed motiveren. Aan elk hulpmiddel is de categorie eenvoudig hulpmiddel of duurder hulpmiddel verbonden. De aanvraag procedure verschilt naargelang de categorie. De referentielijst kan je bekomen op het gemeentehuis of [hier](#)¹ downloaden. Ze wordt regelmatig aangepast.

Indien u een aanpassing of hulpmiddel nodig heeft dat niet in de lijst vermeld wordt, kan u aan de Bijzondere Bijstandsc commissie de vraag stellen om toch een tegemoetkoming te krijgen. Het hulpmiddel of de aanpassing in kwestie moet dan wel minimum € 250 kosten en u zult uw uitzonderlijke vraag in functie van uw persoonlijke situatie goed moeten motiveren. Voor een aantal zaken (bijvoorbeeld fietsen met een motor, speciale onderwijsleermiddelen, etc.) komt het VAPH nooit tussen. Een volledige opsomming vindt u ook op de website van VAPH.

Hoe aanvragen?

Om van tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen te kunnen genieten moet u bij het VAPH ingeschreven zijn. Dit doet u door het [aanvraagformulier](#)² in te vullen en aan de provinciale afdeling van het VAPH in de provincie waar u woont te bezorgen. Het is heel belangrijk dat u **eerst uw aanvraag** indient en pas daarna tot de aankoop van het hulpmiddel of de aanpassing overgaat.

De tweede stap van de aanvraagprocedure is de opmaak van een multidisciplinair **adviesrapport**. Hiervoor moet u een beroep doen op een multidisciplinair team (MDT) dat gespecialiseerd is in 'individuele materiële bijstand' (IMB). Dit team heeft een speciale erkenning voor de opmaak van dergelijke adviesverslagen. In het verslag neemt het team alle elementen op die belangrijk zijn om te

---

1. daisy:1307 (referentielijst_2009-01-01)

2. daisy:1308 (Aanpassingen regelgeving hulpmiddelen mensen met een beperking)

oordelen over uw vraag voor hulpmiddelen of aanpassingen.

Sinds 1 januari 2009 kunt u in bepaalde omstandigheden tegemoetkomingen voor hulpmiddelen of aanpassingen aanvragen **zonder adviesrapport** van een multidisciplinair team. Die mogelijkheid gaat op voor een tweetal situaties:

· **Vervanging van een hulpmiddel**

Een hulpmiddel of aanpassing waarvoor u in het verleden een tegemoetkoming van het VAPH kreeg, is aan vervanging toe. Én de zogeheten 'refertetermijn', d.i. de gemiddelde verwachte levensduur van het hulpmiddel of de aanpassing, is verstreken. (U vindt de refertetermijn voor ieder hulpmiddel of aanpassing terug in de refertelijst.)

· **Aanvraag van eenvoudige hulpmiddelen**

U hebt in het verleden al een tegemoetkoming voor een hulpmiddel of een aanpassing goedgekeurd gekregen en u vraagt nu een zogeheten 'eenvoudig' hulpmiddel of aanpassing aan. (De eenvoudige hulpmiddelen of aanpassingen zijn in de refertelijst aangeduid met een sterretje (*).

In deze situaties volstaat een **gemotiveerde aanvraag**, bij voorkeur aan de hand van het **formulier 'Gemotiveerde aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen bij een tweede of volgende vraag'**³. U hoeft dan geen formulier 'Aanvraag tot inschrijving en bijstand' in te dienen.

Is uw hulpmiddel of aanpassing aan vervanging toe en is de refertetermijn nog niet verstreken, dan moet u wel bij uw multidisciplinair team langsgaan voor een adviesrapport.

Is uw aanvraagdossier volledig, dan beslist het VAPH of u een tegemoetkoming voor de gevraagde hulpmiddelen en aanpassingen krijgt.

Voor aanvragen vanaf 1 januari 2009 is de **geldigheid van de beslissingen beperkt** tot twee jaar. Voor woningaanpassingen is de beslissing vier jaar geldig. Beslist u pas na die termijn het hulpmiddel aan te kopen of de aanpassingen te laten uitvoeren, dan moet u een nieuwe aanvraag indienen.

Terugbetaling

Beslist het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) tussen te komen in de kosten voor hulpmiddelen en aanpassingen aan uw woning of auto, dan is het principe dat het VAPH u de factuur of een deel ervan terugbetaalt.

U moet eerst uw aanvraag tot tegemoetkoming bij de provinciale afdeling van het VAPH indienen. Pas nadien mag u het hulpmiddel of de aanpassing aankopen. Het veiligst is te wachten tot u een positieve beslissing van het VAPH gekregen hebt en u dus zeker bent dat u een tegemoetkoming zult ontvangen. Achteraf vaststellen dat een dure investering toch niet in aanmerking komt voor terugbetaling, kan bijzonder onaangenaam zijn. Enkel in het geval van een **eerste aanvraag** voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen of aanpassingen kunt u uitzonderlijk hulpmiddelen of aanpassingen aankopen tot maximum één jaar voorafgaand aan uw aanvraag.

Wanneer u het hulpmiddel of de aanpassing aangekocht heeft, stuurt u de originele factuur naar de provinciale afdeling van het VAPH. De factuur moet opgesteld zijn op uw naam.

Voor aanvragen **vanaf 1 januari 2009** hebt u hiervoor twaalf maanden de tijd. Is een factuur ouder dan dat, dan betaalt het VAPH niet meer. Voor aanvragen **voor 1 januari 2009** moet de factuur binnen de zes maanden na de factuurdatum bij het VAPH ingediend zijn.

Normaal gezien betaalt u eerst zelf de factuur voor uw hulpmiddel aan de leverancier en betaalt het VAPH pas nadien het bedrag van de factuur aan u terug.

---

3. daisy:1309 (aanvraag-hulpmiddelen-en-aanpassingen-tweede-of-volgende-vraag)

Geeft u er echter de voorkeur aan het **VAPH zelf de factuur te laten betalen**, dan volgt u de zogeheten 'derdebetalersregeling'. In dat geval geeft u de toestemming aan het VAPH om in uw plaats de factuur rechtstreeks aan de leverancier te betalen. U kunt dat doen door middel van het formulier 'Rechtstreekse betaling aan leverancier'. De leverancier moet uiteraard akkoord gaan met deze betaalwijze.

meer info op: www.vaph.be⁴.

---

4. <http://www.vaph.be>